

PAUL BOURGET & S. BASSET

ΖΗΤΗΜΑ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ

ΔΡΑΜΑ ΔΙΠΡΑΚΤΟΝ

Παιχθὲν εἰς τὴν Comedie Française

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΚΟΜΗΣΣΑ ΡΟΚΒΙΛ,	55 ἔτων	ΒΕΡΝΑΡΔΟΣ, maître d'hôtel	ἔτων 60
ΚΟΜΗΣ ΡΟΚΒΙΛ,	60 »	ΓΙΑΝΝΗΣ, θαλαμηπόλος	» 30
ΔΟΚΤΩΡ ΟΔΡΥ,	26 »	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΚΒΙΛ,	» 26
ΔΟΚΤΩΡ ΠΟΝΣΕΛΕ,	60 »	ΡΟΒΕΡΤΟΣ „	» 24
		ΑΝΔΡΕΑΣ „	» 19

Ἐποχὴ σύγχρονος, εἰς τὸν πύργον τοῦ Ροκβίλ ἐν Πικαρδία.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

[Σαλόνι ἐγγὺς τοῦ δωματίου τοῦ κόμητος Ροκβίλ. Κομπόν, αὐστηρόν.]

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΒΕΡΝΑΡΔΟΣ, ἔπειτα ΚΟΜΗΣΣΑ

Βερν. (εἰς τὸ παράθυρον). Θὰ ἡσυχάσετε λοιπόν, διαβολόπαιδα; Δὲν θὰ σᾶς ἀφήσω πλιά νὰ περάσετε τὸ πάρκο. Τώρα κατεβαίνω νὰ σᾶς βγάλω τ' αὐτιά. Ἄ! Ἔφυγαν! (κλείει τὸ παράθυρον). Δὲν ἀφήνουν τὸν κόμητα νὰ ἡσυχάσῃ. Καὶ ὁμως ὅλοι ξεύρουν ὅτι ὁ κόμης εἶνε ἄρρωστος.

Κόμησ. (εἰσερχομένη). Εἰσαι μόνος, Βερνάρδε; Μοῦ φάνηκε πῶς σ' ἄκουσα νὰ μιλήσ.

Βερν. Ἐμάλωνα, κυρία, ἐκείνα τὰ διαβολόπαιδα!

Κόμησ. Τὸ συμβούλιον ἐξακολουθεῖ ἀκόμῃ;

Βερν. Μάλιστα. Κάνουν τόσες τσεριμόνιες αὐτοὶ οἱ Παρισινοὶ γιатροί!

Κόμησ. (κνιτάζουσα τὸ ἐκκορμές). Περισσότερο ἀπὸ τρία τέταρτα. Δὲν σ' ἐκάλεσαν;

Βερν. Μάλιστα, κυρία κόμησσα, μίαν στιγμήν. Ὁ κύριος κόμης εἶχε λιποθυμήσῃ. Καὶ ἐδοθηθεύσα τὸν Γιάννη ποῦ τοῦ ἔδινε νὰ ἀναπνεύσῃ ἔξυγόνον... καλὰ τὸ λέω;

Κόμης. Καὶ γιατί δὲν μ' ἐκάλεσες;

Βερν. Μὰ δὲν βάσταξε περισσότερον ἀπὸ δυὸ λεπτά.

Κόμης. Ἄν λιποθυμήσῃ ἄλλην φοράν θέλω νὰ εἶμαι ἐκεῖ. Θὰ μ' εὕρῃς στὸ παρεκκλήσιον. Ἄν δὲν συμβῇ τίποτε, τότε, μόλις τελειώσῃ τὸ συμβούλιον, ἔλα νὰ μεῖ εἰδοποιήσῃς ἀμέσως.

Βερν. Πολὺ καλὰ, κυρία κόμησσα. (*Ἡ κόμησσα ἐξέρχεται*).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΒΕΡΝΑΡΔΟΣ, ἔπειτα ΓΙΑΝΝΗΣ

Βερν. Ἐχω μιὰ ιδέα... Ἄλλ' ὅμως... (*εἰσέρχεται ὁ Γιάννης*). Νά, καὶ ὁ πρόχειρος... νοσοκόμος. Τί νέα;

Γιάν. Φαίνεται πῶς πηγαίνει λίγο καλλίτερα... Ὁ ἐρχομὸς τοῦ νέου γιατροῦ σὰν νὰ τὸν ἀνάστησε... Ἡθέλησε νὰ σηκωθῇ... Τὸν ἔβαλα σὲ μία κουνιστὴ πολυθρόνα... Ἡθελε νὰ ντυθῇ... ἀλλὰ τὸν ἐμπόδισαν... καὶ ἔχουν ἄδικον. Μοῦ φαίνεται πῶς δὲν εἶνε τόσο ἄρρωστος ὅπως τὸν λένε...

Βερν. Τί λέγουν οἱ γιατροί;

Γιάν. Χμ! «Πηγαίνετε καλλίτερα... Κουράγιο... Δὲν εἶνε τίποτε... Θὰ θεραπευθῇτε...» Αἶ, φιλαράκο μου! Πρέπει κι' αὐτοὶ νὰ κερδίσουν τὸ ψωμί τους! Κι' ἐκεῖνος ἔλεγε: «Κάμετέ με νὰ ζήσω ἕως αὔριο...»

Βερν. Γιατί ἕως αὔριο;

Γιάν. Γιατί περιμένει πάντα τὰ παιδιὰ του... Μοῦ φαίνεται πῶς ἔχει μονάχα ἀρρώστεια ἐδῶ (*δεικνύων τὸ μέτωπον*), διότι ἂν εὕρισκετο πράγματι εἰς τέτοιον κίνδυνον, ἡ κόμησσα θὰ ἔφερνε ἐδῶ τὰ παιδιὰ του. Μάλιστα εἶνε περίεργο πῶς ἀκόμη δὲν ἦλθαν.

Βερν. Καὶ ἂν ἐκείνη προτιμᾷ νὰ μὴν ἔλθουν;

Γιάν. Ἐκείνη; Καὶ γιατί;

Βερν. Γιατί! Διότι οἱ ἐτοιμοθάνατοι στὰ στερνά των λέγουν πράγματα ποῦ... ὅπως κάνω ἐγὼ τώρα... δὲν εἶμαι ὅμως ἐτοιμοθάνατος... Ὡ! οἱ γιατροί! Πηγαίνω νὰ εἰδοποιήσω τὴν κόμησσαν. (*Ἐξέρχονται*).

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Πονσελέ. Λοιπὸν τί ιδέαν ἔχετε, δόκτωρ Ὀδρύ;

Ὀδρύ. Τὴν ιδέαν ποῦ κι' ἐσεῖς ἔχετε. Πρόκειται περὶ χρονίου διαβήτου εὕρισκομένου εἰς τὴν τελευταίαν περίοδον. Ἡ καρδιά ἀρχίζει ἐξασθενοῦσα. Ἡ αἱματουρία περιπλέκεται με' ἀσυστολίαν. Εἶνε παράδοξον πῶς ζῇ ἀκόμη...

Πονσελέ. Ἀ! ἂν ὁ κόμης Ροκβίλ με' ἄκουε! Δυὸ χρόνια τώρα τὸν παρακαλῶ νὰ φροντίσῃ νὰ περιποιηθῇ τὸν ἑαυτὸν του. Τίποτε. Ἐχει τὴν μανίαν τῆς ἀρνήσεως. Καὶ ἔχει τόσῃν δύναμιν χαρα-

κτῆρος, ὥστε καὶ εἰς τὸν θάνατον ἀκόμῃ ἐπιβάλλεται καὶ τὸν ἐπι-
δραδύνει. Εἶνε χαρακτῆρ ἀγέρωχος! ὅχι ὅμως ματαιόδοξος! Καὶ
βίαιος! Ἡ ἀρρώστεια δὲ ἐπολλαπλασίασε φυσικά ὅλα αὐτά... καὶ
ἐπείτα συνέβη ἴσως ἐν ἐπεισόδῳ...

Ἵδρῦ. Ποῖον; Ἐπιμένω εἰς ὅλας τὰς λεπτομερείας.

Πονσελέ. Ἐν πρώτοις σπεύδω νὰ σᾶς παρατηρήσω ὅτι δὲν λαμ-
βάνω τὴν λέξιν «ἐπεισόδῳ» ὑπὸ ἱατρικὴν σημασίαν. Πρόκειται
περὶ ἄλλου... περὶ ἐνὸς ζητήματος... Πλὴν τῶν ἐπαγγελματικῶν
παρατηρήσεων, ὁ προϊστάμενός μας καθηγητῆς Λουδὲ τῶν Παρι-
σίων, ὁ ὁποῖος σᾶς ἀπέστειλεν ἐδῶ, δὲν σᾶς εἶπε τίποτε τὸ ἰδιαιτε-
ρον διὰ τὸν κόμητα Ροκβίλ;

Ἵδρῦ. Ἀπολύτως τίποτε.

Πονσελέ. Καμμίαν νύξιν γιὰ...

Ἵδρῦ. Ὅχι.

Πονσελέ. Λοιπὸν πρόκειται περὶ οἰκογενειακοῦ μυστικοῦ, τὸ
ὁποῖον γνωρίζω, καὶ τὸ ὁποῖον πρέπει καὶ σεῖς νὰ μάθετε.

Ἵδρῦ. Δὲν εἰμαι περίεργος. Ἐκτὸς ἂν τὸ νομίζετε ἀναγκαῖον
διὰ τὴν θεραπείαν...

Πονσελέ. Ἀναγκαιότατον. Τῆς ἱατρικῆς κρίσεως, τὴν ὁποίαν
διέρχεται, κυριαρχεῖ μία ἡθικὴ κρίσις. Ἡ χειροτέρευσις τῆς κατα-
στάσεως, ἡ ὁποία μὲ ἠνάγκασε νὰ γράψω εἰς τὸν κ. Λουδὲ διὰ νὰ
στείλῃ σᾶς, ἐδημιουργήθη ἀναμφιβόλως ἀπὸ μίαν πρόσφατον σκη-
νὴν μεταξὺ τῆς κομήσεως καὶ τοῦ συζύγου της. Ἡ σκηνὴ αὐτὴ
δυνατὸν νὰ ἐπαναληφθῇ σήμερον, αὔριον, καὶ νὰ συνεπάρῃ τὸν
ἀσθενῆ. Ἴδου γιὰτί πρέπει νὰ σᾶς κάμω ἐνήμερον...

Ἵδρῦ. Σᾶς ἀκούω...

Πονσελέ. Ἡ κόμησσα δὲν ὑπῆρξε πιστὴ σύζυγος. Εἶνε γυναῖκα
παράδοξος, μὲ χαρακτῆρα ὀρμητικόν, εὐφάνταστον, ἀνισόρροπον.
Ἄ! ἂν ἐγνωρίζατε τὸν πατέρα της. Ἐνας γλεντζές, ἐκφυλός.
Αὕτη ἔζησεν εἰς ἐν περιβάλλον δραματικόν. Ὁ πατὴρ της ἀπέθανεν
ἀπὸ ἐν τυχαῖον δυστύχημα στὸ κυνήγι... ὅπως λέγουν... ἀλλὰ
κατὰ τὴν γνώμην μου ἠτύχτην... Ἀλλὰ δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει
αὕτη ἡ ἱστορία... Ἄς μιλήσουμε γιὰ τὴν κόμησσαν... Ἐπὶ πολλὰ
ἔτη εἶχεν ἐρωτικὰς σχέσεις μὲ ἕνα συγγενῆ τοῦ συζύγου της, ἕνα
ἐξ ἀδελφόν του, ἕνα κύριον Δὲ Κουντρώ, ποῦ εἶχε τὸν πύργον τοῦ
ἐδῶ σιμά. Ὁ Κουντρώ αὐτὸς πέθανε πέρυσιν. Διηγοῦνται λοιπὸν ὅτι
ἕνα ἀπὸ τὰ παιδιὰ τῆς κομήσεως, τὸ δεῦτερον ἀπὸ τὰ τρία ποῦ
ἔχει, εἶνε δικό του. Τὸ δεῦτερον. Γιατί ὅχι καὶ τὸ τρίτον ἐπίσης,
ἀφοῦ ὁ ἐρωτικὸς δεσμός ἐξηκολούθησε μὲ ὅλας τὰς πιθανότητας
συγκυριαρχίας καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου; Εἴμεθα κι' οἱ δύο ἱατροί...

Ἵδρῦ. Ναί... ναί... Αὐτὰ τὰ φυσιολογικά παραδοξολογήματα
μπερδεύουν ἀναμφιβόλως τὰς μητέρας εἰς τὴν ἀπονομὴν (γελᾷ) τῆς
πατρότητος. Πῶς ἡ κυρία κόμησσα δύναται νὰ γνωρίζῃ μετὰ βε-
βαιότητος, ὅτι τὸ δεῦτερον παιδί της εἶνε τοῦ ἐραστοῦ της; Καὶ
σεῖς, ἀγαπητὲ συνάδελφε, πῶς τὸ γνωρίζετε;

Πονσελέ. Ἡ κόμησσα δὲν μοῦ ἀφηγγήθη τὰ μυστικά τῆς παστά-

δος της... "Όσον άφορα έμέ... ξεύρετε, ένας έπαρχιώτης γιατρός έχει οίκογενειακάς πελατείας. 'Ανακαλύπτει λοιπόν μικρά σημεΐα, αλλά βαθέα, αλάθητα. 'Επί τέλους δύναμαι νά σάς διαβεβαιώσω, ότι τό τρίτο παιδί άνήκει εις τόν κόμητα Ροκβίλ, τό δέ δεύτερον εις τόν Κουντρώ. 'Η κόμησσα έχει τήν ιδίαν μέ έμέ γνώμην...

'Οδρώ. Καί ο κόμης;

Πονσελέ. Μέχρι τών τελευταίων μηνών δέν ύπωπτεύετο τίποτε. Τόν είδα μπροστά στόν Κουντρώ νεκρόν... Πώς έκλαιε! Κατόπιν ή δυσπιστία του έξύπνησε... Γιατί τάχα, ένφ αύτή δέν μπορεί νά χρησιμεύση παρά για νά δηλητηριάση τής τελευταίης του στιγμής;... Τό γεγονός εΐνε ότι έξύπνησε... Κατ' άρχάς παρουσιάσθη μέ μίαν άλλαγήν τής συμπεριφοράς του πρός τήν γυναΐκα του... μέ σιωπήν... μέ άποτόμους τρόπους, άκόμη καί μπροστά μου. 'Απέδιδα αύτό εις τήν ασθένειάν του... 'Ηθελα νά έχω τήν συνείδησίν μου ήσυχον... Μίαν ήμέραν ποϋ τοϋ έξήταζα τόν σφυγμόν, έπρόφερα τό όνομα τοϋ έξαθέλφου του... 'Εκτοτε δέν τό ξανάκαμα... έπειτα από τάς άποδείξεις συγκινήσεως ποϋ διέκρινα εις αύτόν! 'Ητο μία δοκιμή όδυνηρά.

'Οδρώ. Καί τί συμπεραΐνετε;

Πονσελέ. 'Ότι ή σημερινή χειροτέρευσίς του, ή όποία θα τόν φέρη εις τόν τάφον (διότι είμεθα σύμφωνοι, αΐ, ότι έγγΐζει τό μοιραΐον τέλος), έσχεν ώς άφορμήν μίαν έξήγησιν μεταξύ αύτοϋ καί τής κομΐσσης πρό τριών ήμερών. Οϋδεμία άμφιβολία ότι θα έπηκολούθησε σκηνή. Τό ξεύρω άπό τόν Βερνάρδον, τόν γέρον άρχιθαλαμψόλον.

'Οδρώ. Διά τό ζήτημα τοϋ παιδιοϋ; 'Επρεπε νά είχε λάθην χώραν πρό τριών μηνών.

Πονσελέ. 'Όχι. 'Ο κόμης έδέχθη τό πλήγμα χωρίς διαμαρτυρίαν. Δέν είπε κατ' άρχάς τίποτε εις τήν κόμησσαν. 'Ανεζήτησε. 'Εδιάβασε διάφορα ιατρικά βιβλία, τά όποία μοϋ έδανείσθη, περί ζητήματος κληρονομικότητος... Τότε δέν έπίστευεν ότι ήτο τόσον ασθενής... Μόνον πρό μιās έβδομάδος έννοεΐ τήν κατάστασίν του. 'Εκάλεσε τόν συμβολαιογράφον. Θα έσκέφθη λοιπόν φυσικά διά τήν διαθήκην του. Καί τότε, κατά τήν γνώμην μου, θα ήθέλησε νά μάθη άν όλα τά παιδιά ήσαν πράγματι δικά του.

'Οδρώ. 'Ηθέλησε λοιπόν νά άποσπάση τό μυστικόν τοϋτο άπό τήν σύζυγόν του;

Πονσελέ. Ναί, αλλά δέν τό κατώρθωσε. Καί άπόδειξις τούτου εΐνε ότι τά παιδιά του δέν εΐνε έδω. 'Ητο φυσικόν νά μοϋ μιλήση περί αύτοϋ. 'Αλλά δέν μοϋ είπε λέξιν.

'Οδρώ. Καί εκείνη;

Πονσελέ. 'Εκείνη; Δέν τής έκρυψα ότι ή κατάστασίς του εΐνε άπελπιστική. Καί όμως οϋτε κι' αύτή δέν είδοποιεΐ τά παιδιά της. Γιατί; Διά τόν ίδιον λόγον ποϋ κάμνει τόν σύζυγόν της νά μή τά ζητή. 'Εκείνος δέν θέλει νά τά ιδή, διότι έχει άμφιβολίας... εκείνη δέν θέλει νά έλθουν, διότι φοβεΐται μήπως ο σύζυγός της τοϋς δείξη

τάς ἀμφιβολίας του αὐτάς. Νά, ἡ κόμησσα... ἔρχεται. Προτιμῶ νά μὴν εἶμαι ἐδῶ, ὅταν θὰ σᾶς ἐρωτήσῃ. Θὰ περάσω ἀπὸ ἐδῶ τὸ ἀπόγευμα διὰ νά τεθῶ εἰς τὴν διάθεσίν σας. (Φεύγει).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Η ΚΟΜΗΣΣΑ καὶ ὁ ΔΟΚΤΩΡ ΟΔΡΥ

Κόμησ. Λοιπόν, γιατρέ, ἐξητάσατε τὸν σύζυγόν μου. Βλέπω ὅτι ὁ δόκτωρ Πονσελέ φεύγει. Καὶ συμπεραίνω, ὅτι δὲν εὗρήκατε τὴν κατάστασίν του τόσον σοβαράν.

Ὁδρύ. Δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχῃ ἄμεσος κίνδυνος.

Κόμησ. Ἀλλὰ τὸ μέλλον; (Ὁ ἰατρός σιωπᾷ). Δὲν μοῦ ἀπαντᾶτε... Ἐχετε ἄδικον... Εἶμαι μὲν γυναῖκα, ἀλλ' ἔχω θάρρος. Μπορῶ ν' ἀντιμετωπίζω τὰς περιστάσεις... ἄλλως τε ἔχω νὰ ἐκπληρώσω ἓνα καθήκον ἀπέναντι τῶν τέκνων μου... Ἐχω τρία, καὶ τὰ τρία εὗρίσκονται μακριά.

Ὁδρύ. Δὲν τὰ εἰδοποιήσατε ἀκόμη διὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ πατρὸς των;

Κόμησ. Μὲ μισόλογα μόνον... Ἀλλὰ φυσικά, ἂν ἦτο ἄμεσος κίνδυνος...

Ὁδρύ. Κατὰ τὴν ταπεινὴν μου γνώμην δὲν βλέπω ἄμεσον κίνδυνον...

Κόμησ. (ὥσει ἀνακουφισθεῖσα). Τότε δὲν νομίζετε ὅτι εἶνε καθήκον μου νὰ τὰ καλέσω ἀμέσως;

Ὁδρύ. Αὐτὸ ἀφορᾷ σᾶς, κυρία. Δὲν δύναμαι νὰ ἐκφέρω γνώμην. Εἶμαι ἰατρός... σᾶς δίδω μίαν ἱατρικὴν γνώμην... ἀλλὰ δὲν εἶμαι ἀλάθης... Μπορεῖ νὰ πεθάνῃ ἀπόψε... ὅπως καὶ μετὰ τρεῖς-τέσσαρας μῆνας. Ἀπὸ σᾶς ἐξαρτᾶται νὰ ἀποφασίσετε... Ὁφείλω ὁμῶς ὥς ἰατρός νὰ σᾶς προσθέσω καὶ τὸ ἐξῆς: ἡ κατάστασις τοῦ κόμητος μπορεῖ νὰ χειροτερεύσῃ ἀπὸ τὴν παραμικροτέραν συγκίνησιν ἢ ἐναντίωσιν. Ἄν λοιπόν σᾶς ζητήσῃ νὰ ἔλθουν τὰ παιδιὰ του...

Κόμησ. (ζωηρῶς). Ἀλλὰ δὲν μοῦ τὰ ἐζήτησε!

Ὁδρύ. Ἄν τὰ ζητήσῃ, ἔχετε καθήκον νὰ μὴ ἀντιστήτε εἰς τὴν θέλησίν του.

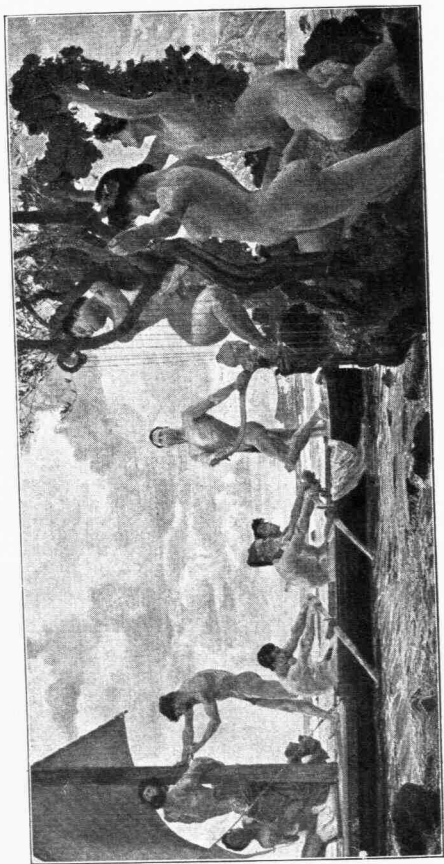
Κόμησ. Ἀλλὰ διατί νὰ ἀντιστῶ; Δὲν εἰδοποίησα τὰ παιδιὰ μου, διότι ὁ κόμης δὲν ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν αὐτὴν καὶ ἐσκέφθηκα ὅτι ἡ αἰφνιδία ἄφιξις καὶ τῶν τριῶν μπορούσε νὰ τοῦ ἐδίδα μίαν ἀπὸ τὰς συγκινήσεις ἐκείνας, ποῦ ἀκριβῶς ζητεῖτε νὰ τὰς ἀποφύγῃ...

Ὁδρύ. Δὲν σᾶς ζητῶ, κυρία, ἐξηγήσεις. Δὲν μὲ γνωρίζετε. Θὰ μάθετε ὅτι ἔχετε μπροστά σας ἓνα γιατρόν καὶ τίποτε ἄλλο παρὰ ἓνα γιατρό... δηλαδή μίαν μηχανὴν θεραπεύουσαν ἀσθενεῖς...

Κόμησ. Σᾶς ἐδῶσα τὰς ἐξηγήσεις αὐτάς, διότι θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς θεωρήσω περισσότερο ἀπὸ μίαν μηχανήν. Εἰσθε ὁ παρ' ἡμῖν φιλοξενούμενος καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ γευματίσετε μαζί μου.

Ὁδρύ. Αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν κατάστασιν τοῦ ἀσθενοῦς μου...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΕΘΝΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑΝ

Ο ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΚΑΙ ΑΙ ΣΕΙΡΗΝΕΣ. — (Έργον τοῦ Ο. Greiner)

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

Οἱ αὐτοὶ καὶ ὁ ΚΟΜΗΣ

(Ἡ θύρα ἀνοίγεται. Καὶ ἐμφανίζεται εἰς τὸ κατώφλι ὁ κόμης Ροκβίλ, συρόμενος ἀπὸ τὸν Γιάννην ἐπὶ πολυθρόνας κινουμένης ἐπὶ τροχίσκων).

Κόμης. Ὁ ἀσθενὴς σας πηγαίνει πολὺ καλλίτερα, γιατρέ. Καὶ χαίρει, διότι μπορεῖ νὰ σᾶς τὸ βεβαιώσῃ μόνος του... (πρὸς τὴν κόμησσαν). Ἀγαπητὴ μου, ἐπιθυμῶ νὰ μιλήσω μὲ τὸν ἱατρὸν (κίνημα τῆς κομῆσης). Σοῦ ἐπαναλαμβάνω ὅτι θέλω νὰ δμιλήσω μὲ τὸν ἱατρὸν ἰδιαιτέρως...

Κόμης. Ἀλλὰ...

Ὁδρὺ. Κάμετε ὅ,τι θέλει ὁ κύριος κόμης... (συνοδεύων αὐτὴν μέχρι τῆς θύρας). Θυμᾶστε τί σᾶς εἶπα: δὲν πρέπει νὰ τοῦ ἀντιτείνετε σὲ τίποτε... (Ἡ κόμησσα φεύγει).

Κόμης (πρὸς τὸν Γιάννην). Φύγε κι' ἐσύ. Ὅταν θὰ σὲ χρειασθῶ, θὰ σὲ καλέσω. Ἐτοίμασέ μου τὸ δωμάτιό μου... (ὁ Γιάννης ἐξέρχεται). Γιατρέ, λυποῦμαι διότι δὲν δύναμαι νὰ σᾶς περιποιηθῶ στὸ σπίτι μου. Ἐγκατεστάθητε καλὰ;

Ὁδρὺ. Θαυμάσια. Εὐχαριστῶ. Ἀλλως τε δὲν θὰ μείνω πολὺ. Σεῖς εἰσθε καλλίτερα καὶ λογαριάζω ὅτι ἡ καλλιτέρευσίς αὐτὴ...

Κόμης. Μὴ μοῦ λέτε φέμματα... Δὲν ἀξίζει τὸν κόπο... Εἶμαι χαμένος καὶ τὸ ξεύρω. Ἀλλὰ σήμερα εἶμαι καλλίτερα... Δὲν θέλω λοιπὸν νὰ σᾶς κρατῶ ἐδῶ κλεισμένον. Πηγαίνετε νὰ κάμετε ἓνα περίπατον ἔξω... Αὐτὸ τὸ φθινοπωρινὸ πρωτὶ εἶνε θαυμάσιον... Πρέπει νὰ περάσετε ἀπὸ τὸν φαρμακοποιόν, διὰ νὰ συνεννοηθῇτε γιὰ ἐκεῖνας τὰς ἐνέσεις τῆς καφεΐνης. Ἐπειτα πρέπει νὰ ἐπισκεφθῇτε τὴν ἐκκλησίαν μας. Εἶνε τοῦ ἐνδεκάτου αἰῶνος... καὶ πολὺ περίεργος. Θέλω νὰ πᾶτε στὸ χωριό. Ἀλλως τε μπορεῖτε νὰ μοῦ προσφέρετε μίαν ὑπηρεσίαν. Ἐχω μερικὰ τηλεγραφήματα νὰ στείλω. Καὶ θέλω νὰ τὰ ἐμπιστευθῶ εἰς κάποιον ἀσφαλῶς. Μὴ μοῦ ἀρνηθῇτε.

Ὁδρὺ (μετὰ στιγμὴν δισταγμοῦ). Ὅχι... ἀλλὰ...

Κόμης. Ἀλλὰ τί; Μὴ νομίζετε ὅτι θὰ σᾶς δώσω τηλεγραφήματα, τὰ ὅποια δὲν δικαιούμαι νὰ στείλω; Θὰ ἰδῇτε καὶ μόνος σας. Γράφω μὲ δυσκολίαν. Θέλετε νὰ μοῦ χρησιμεύσετε ὡς γραμματεὺς; Στείλατε εἰς αὐτὰς τὰς τρεῖς διευθύνσεις τὸ αὐτὸ τηλεγράφημα.

Ὁδρὺ (ἀναγινώσκων τὸ χαρτὶ τοῦ τοῦ ἔδωκε). Γεώργιον Ροκβίλ, λοχαγὸν 25^{ου} συντάγματος δραγόνων, εἰς Νανσύ.

Κόμης. Εἶνε ὁ πρωτότοκος.

Ὁδρὺ (ἀναγινώσκων). Ροδέρτον Ροκβίλ, γραμματέα Γαλλ. Πρεσβείας, Βρυξέλλας — Ἀνδρέαν Ροκβίλ, φοιτητὴν Πολυτεχν. σχολῆς.

Κόμης (ὑπαγορεύων). «Πατὴρ χειροτερεύει. Σὲ περιμένομεν αὔριον, τραῖνον φθάνον ἐνάτην πρωϊνήν». Γράψατε, κύριε!

Ὁδρὺ. Δὲν δύναμαι νὰ γράψω αὐτό. Εἶμαι ἱατρός. Ἄν γράψω ὅτι χειροτερεύετε θὰ ψευσθῶ. Δὲν θὰ τὸ γράψω λοιπόν.

Κόμης (ἐγειρόμενος). Ἄφου δὲν θέλετε, τότε θὰ τὸ γράψω ἐγὼ (θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας). Ἄ!

Ὁδρὺ (κυτιάζων αὐτόν). Πονεῖτε;

Κόμης. Δὲν εἶνε τίποτε. Τώρα, γιατρέ, ἰδοὺ τί σὰς ζητῶ. Θὰ μοῦ δώσετε τὸν λόγον τῆς τιμῆς σας, ὅτι θὰ δώσετε τὰ τηλεγραφήματα αὐτὰ εἰς τὸ τηλεγραφεῖον καὶ ὅτι κανεῖς δὲν θὰ μάθῃ τὴν ἀποστολὴν των... Δὲν ἀπαντᾶτε; Δὲν μοῦ διδετε αὐτὴν τὴν ὑπόσχεσιν;

Ὁδρὺ. Ἀλλὰ πῶς θέλετε νὰ σὰς δώσω αὐτὴν τὴν ὑπόσχεσιν; Κᾶτι κρύπτεται εἰς τὰ τηλεγραφήματα αὐτὰ!

Κόμης. Ἀλλὰ τί; Μόνον ἡ κόμησσα φοβεῖται μὴ μοῦ κάμῃ κακὸ ἢ ἀφίξις τῶν τέκνων. Καὶ ἐγὼ ἔχω ἀνάγκην αὐτῶν. Τοὺς ὑπέδειξα τὴν ὥραν τοῦ τραίνου, ὅπως φθάσω ταυτοχρόνως εἰς τὸν σταθμόν, ὃ ὁποῖος ἀπέχει μίαν ὥραν ἀπὸ ἐδῶ. Θέλω τὰ παιδιὰ μου νὰ λάβουν τὰ τηλεγραφήματα αὐτὰ καὶ νὰ μὴ ἐπισταλοῦν ἄλλα ἀνακαλοῦντα καὶ ἀκυροῦντα αὐτά. Ἰδοὺ διατὶ ζητῶ ἀπὸ σὰς νὰ τὰ φέρετε εἰς τὸ τηλεγραφεῖον καὶ νὰ τὸ κρατήσετε μυστικόν.

Ὁδρὺ. Σὰς ἀπαντῶ ἀπλοῦστα: ἔχω πλησίον σας μίαν ἱατρικὴν μόνον ἀποστολὴν. Σεῖς ὅμως μοῦ λέτε ὅτι ἔχετε μὲ τὴν κόμησσαν μερικὰς διαφορὰς γνωμῶν εἰς τὰς οἰκογενειακὰς σχέσεις. Ἡ μεταφορὰ λοιπὸν τῶν τηλεγραφημάτων ὑπὸ τοὺς ὅρους ποῦ μοῦ ζητεῖτε σημαίνει τὴν παρεμβολὴν μου, τὴν ἀνάμιξίν μου, μεταξὺ ὑμῶν καὶ ἐκείνης... Καὶ δὲν θὰ τὸ κάμω... διότι αὐτὸ εἶνε ἔξω ἀπὸ τὴν ἱατρικὴν ἀποστολὴν μου.

Κόμης (ἐγειρόμενος). Μήπως καὶ ἡ καρδιοσκοπήσις μου εἶνε ἔξω ἀπὸ τὴν ἱατρικὴν ἀποστολὴν σας; Ἀκοῦστε τὴν καρδίαν μου καὶ ἰδέτε τὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποῖαν μὲ βάζετε. (Ὁ ἱατρός, σχεδὸν ἀκουσίως, κύπτει καὶ καρδιοσκοπεῖ τὸν ἀσθενῆ).

Ὁδρὺ (ἐντρομος). Ἐαπλωθῆτε ἀμέσως, καὶ μὴ κινηθῆτε ἐπὶ τινὰς στιγμὰς (θέλει νὰ τὸν ξαπλώσῃ).

Κόμης. Ὅχι, δὲν θὰ ξαπλωθῶ, ἐφ' ὅσον δὲν μοῦ κάμετε ἐκεῖνο ποῦ ζητῶ.

Ὁδρὺ. Θὰ τὸ κάμω ἂν ὑπακούσετε σ' αὐτὸ ποῦ σὰς λέγω.

Κόμης. Ὅχι, τὸν λόγον σας... θέλω τὸν λόγον σας.

Ὁδρὺ. Σὰς δίδω τὸν λόγον μου. Θὰ πάω τὰ τηλεγραφήματα καὶ κανεῖς δὲν θὰ τὸ μάθῃ.

Κόμης (ἐξαπλωνόμενος). Εὐχαριστῶ. Σὰς ὑπακούω, διότι θέλω νὰ ζήσω ἔως ὅτου ἐκεῖνοι ἔλθουν. Θὰ μὲ κάμετε νὰ ζήσω, αἶ, ἔως ὅτου ἐκεῖνοι ἔλθουν;

Ὁδρὺ (τεταραγμένος). Θὰ ζήσετε. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἀρχίσετε πάλιν τὰς ἀπροσεξίας. Πρέπει νὰ πᾶτε στὸ δωμάτιό σας ἀμέσως καὶ νὰ κατακλιθῆτε καὶ νὰ μὴ σηκωθῆτε ἔως ὅτου γυρίσω. Μοῦ τὸ ὑπόσχεσθε;

Κόμης (κρούων τὸν κώδωνα). Ἐχετε τὸν λόγον μου, ὅπως κι' ἐγὼ τὸν δικόν σας. (Εἰσέρχεται ὁ Γιάννης). Γιάννη, αἰσθάνομαι κούρασιν, θέλω νὰ ἀναπαυθῶ.

Γιάννης. Τὸ δωμάτιον τοῦ κυρίου εἶνε ἕτοιμον.

Κόμης (ἐνῶ ὁ Γιάννης τὸν κυλίει ἐπὶ τῆς πολυθρόνας πρὸς τὸ δωμάτιόν του). Ὁρθευάρ, γιαιτρέ. Λοιπὸν θὰ γίνῃ;

Ὁδρὺ. Ναί, θὰ γίνῃ.

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

ΚΟΜΗΣΣΑ καὶ ΔΟΚΤΩΡ ΟΔΡΥ

(Ὁ ἰατρὸς παίρνει τὰ τηλεγραφήματα, τὰ κυτιάζει καὶ τὰ θέτει εἰς τὴν τσέπην του. Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ ἡ κόμῃσσα εἰσέρχεται).

Κόμῃσ. Πηγαίνετε εἰς τὸ δωμάτιόν σας, ἱατρέ;

Ὁδρὺ. Ὁχι, κόμῃσσα, ἐξέρχομαι. Πηγαίνω εἰς τὸ χωριό.

Κόμῃσ. Κι' ἐγὼ θὰ πάω σέ μισὴν ὥραν. Διέταξα νὰ ἐτοιμάσουν τὴν ἄμαξαν. Ἄν θέλετε νὰ ἔλθετε μαζί μου...

Ὁδρὺ. Προτιμῶ νὰ περπατήσω λίγο. Ἐπέρασα τὴν νύκτα στὸ σιδηρόδρομον. Ἐχω λοιπὸν ἀνάγκην καθαροῦ ἀέρος. Ἐχω νὰ περάσω ἀπὸ τὸ τηλεγραφεῖον.

Κόμῃσ. Μίαν λέξιν ἀκόμη. Μοῦ φαίνεσθε ἀνήσυχος. Καὶ αὐτὸ μὲ ταράσσει. Μήπως ὁ κόμης ἐχειροτέρευσε;

Ὁδρὺ. Ὁχι. Οὐδεμία μεταβολὴ ἐπῆλθε. (Κινεῖται νὰ ἐξέλθῃ).

Κόμῃσ. (ἀνακαλοῦσα αὐτόν). Γιαιτρέ, σὰς ὀρκίζομαι ὅτι ἡ περιέργειά μου δὲν εἶνε οὔτε ματαιία οὔτε ἀδιάρκτος. Ὁ κόμης δὲν σὰς εἶπε τίποτε ἄλλο ἐκτὸς τῶν πραγμάτων τῶν ἀφορώντων τὴν ἀσθενειάν του; Δὲν σὰς ἐξήγησε τίποτε τὸ ἐκφευγόν τοῦ ἱατρικοῦ κύκλου;

Ὁδρὺ (μετὰ βραχὺν δισταγμὸν). Ὁχι, κυρία.

Κόμῃσ. Σὰς εὐχαριστῶ. Ἀφοῦ θὰ μεταβῶ εἰς τὸ χωριό ἔπειτα ἀπὸ σὰς, ἡ ἄμαξά μου θὰ εἶνε στάς ἔνδεκα ἀπέξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησιάν, ἂν θέλετε νὰ γυρίσετε μαζί μου.

Ὁδρὺ. Εὐχαρίστως, κυρία κόμῃσσα. Σὰς εὐχαριστῶ. (Ἐξέρχεται).

Κόμῃσ. (μείνασα μόνη). Πόσον ἀσχημα ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ξεύρει νὰ ψεύδεται! Τί νὰ τοῦ εἶπεν ἐκεῖνος τάχα;

[Α ὕ λ α ί α]

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ὁ αὐτὸς διάκοσμος.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΚΟΜΗΣΣΑ καὶ ΒΕΡΝΑΡΔΟΣ

Κόμῃσ. (πρὸς τὸν Βερνάρδον). Τὰ δωμάτια τῶν παιδιῶν εἶνε ἕτοιμα, Βερνάρδε;

Βερν. Μάλιστα. Δὲν ἦσαν πολλὰ πράγματα νὰ ἐτοιμασθοῦν. Εἶχα πάντοτε τὸ νοῦ μου. Πάντοτε ἐσκεπτόμουν ὅτι ἡ κυρία κόμῃσσα θὰ τὰ ἐκάλει ἀπὸ μιᾶ στιγμῇ στήν ἄλλην.

Κόμῃσ. Τί πρόγευμα ἐτοιμάσθη; Πρέπει νὰ εἶνε ἕτοιμον μόλις ἔλθουν.

Βερν. Ἐχομε καιρό. Τὸ τραῖνο ἔρχεται πάντοτε μὲ καθυστέρησιν. Εἶνε δεκάμισυ... Δὲν μποροῦν νὰ ἔλθουν πρὸ τῶν ἑνδεκα. Ὁ θεὸς νὰ δώσῃ νὰ μὴ συγκινηθῇ πολὺ ὁ κύριος κόμης ἅμα τὰ ἰδῇ νὰ ἔλθουν...

Κόμης. Αὐτὸ φοβοῦμαι. Μόνος ὁ γιαιτρός μπορεῖ νὰ ξεύρῃ αὐτό. Φώναξέ τον, Βερνάρδε! (Ὁ Βερνάρδος ἐξέρχεται. Ἡ κόμηςσα μένει ἐπὶ τινὰς στιγμὰς μόνη, βυθισμένη εἰς τὰς σκέψεις της).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Η ΚΟΜΗΣΣΑ καὶ ὁ ΔΟΚΤΩΡ ΟΔΡΥ

Ὁδρὺ. Μὲ ἐζητήσατε, κυρία κόμηςσα;

Κόμης. Μάλιστα (ἐξάγουσα τρία τηλεγραφήματα). Ἰδέτε, σὰς παρακαλῶ, τὰ τρία αὐτὰ τηλεγραφήματα ποῦ ἔλαβα ἀπὸ τὰ παιδιὰ μου. (Ὁ ἱατρός τὰ παίρνει, τὰ διαβάζει καὶ τῆς τὰ ἐπιστρέφει χωρὶς νὰ εἶπῃ τίποτε).

Ὁδρὺ. Τότε, θὰ ἔλθουν! (μετὰ σιγὴν). Μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ σὰς ἀφήσω. Γράφω μίαν μακρὰν ἐπιστολὴν εἰς τὸν καθηγητὴν Λουδὲ ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων, τὰς ὁποίας ἔκαμα, καὶ θέλω νὰ ἀναχωρήσῃ μὲ τὸ πρῶτον ταχυδρομεῖον. (Κινεῖται ὅπως ἐξέλθῃ).

Κόμης. (σταματῶσα αὐτόν). Ὅχι, μείνατε. Ὅταν βγῇκατε, κύριε, χθὲς τὸ πρωῒ, ἐπήγατε στὸ χωριὸ καὶ ἐδώσατε τρία τηλεγραφήματα ποῦ σὰς ἐνεπιστεύθη ὁ σύζυγός μου διὰ νὰ ἔλθουν τὰ παιδιὰ μου. Διατί ἐκάματε αὐτὸ ἐν ἀγνοίᾳ ἐμοῦ, τῆς μητέρας;

Ὁδρὺ (κατηγορηματικῶς). Κυρία κόμηςσα, σὰς εἶπα χθὲς ὅτι ἦλθα ἐδῶ ὡς ἱατρός...

Κόμης. Ὡς ἱατρός ἐπήγατε τὰ τηλεγραφήματα; Διότι τὸ ἔμαθα. Σεῖς διὰ ἐπήγατε... Ἄλλως τε μοῦ τὸ ἐπιβεβαιῶς τὸ τηλεγράφημα τοῦ δευτεροτόκου υἱοῦ μου (διαβάζει). «Τρομάξας ἀπὸ τηλεγράφημα παίρνων ὑποδειχθὲν τραῖνον». Ἐλθόντες λοιπὸν ἐδῶ διὰ νὰ θεραπεύσετε ἓνα ἀσθενῆ, παρενετέθητε μεταξὺ τῆς θελήσεώς μου καὶ τῆς θελήσεως τοῦ συζύγου μου... Διότι ἐπὶ τέλους, ἂν δὲν ἐκάλουν τὰ παιδιὰ μου, τοῦτο συνέβαινε διότι εἶχα κάποιον λόγον... Ποῦ εἶνε λοιπὸν ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐκείνη συνειδησίς, περὶ τῆς ὁποίας μοῦ ὠμιλεῖτε χθὲς; Ποῦ εἶνε λοιπὸν;

Ὁδρὺ. Δὲν εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ σὰς δώσω λογαριασμὸν τῶν πράξεών μου. Δὲν ἔκαμα ποτὲ ἐδῶ τίποτε, τὸ ὅποιον νὰ μὴ μοῦ ἐπέβαλλεν ἡ συνειδησίς μου.

Κόμης. Φυσικὰ δὲν θὰ συμφωνήσατε ποτὲ ὅτι ἐφέρατε χθὲς τὸ πρωῒ τὰ τηλεγραφήματα. Ὁ κόμης κατώρθωσε νὰ σὰς ἀποσπάσῃ μίαν ὑπόσχεσιν καὶ τὸν λόγον σας, ἀγνοῶ πῶς. Ἐκεῖνο ποῦ γνωρίζω εἶνε, ὅτι δὲν σὰς εἶπε τὴν ἀληθῆ αἰτίαν. Δὲν θὰ ἐστέλνατε ποτὲ τὰ τηλεγραφήματα αὐτὰ, ἂν τὴν ἐγνωρίζατε, σὰς τὸ ὀρκίζομαι!

Ὁδρὺ. Ἄν ὁ κόμης ἤρχιζε νὰ μοῦ ἐμιλήσῃ περὶ τῶν οἰκογενειακῶν του ὑποθέσεων, θὰ τὸν ἐσταματοῦσα ἀμέσως, ὅπως τολμῶ νὰ σταματήσω ὑμᾶς, κυρία! (Ἡ θύρα ἀνοίγεται).

Γιάννης (ἐμφανιζόμενος). Κυρία κόμησσα, ὁ κύριος κόμης θέλει νὰ τοὺς δεχθῇ ἐδῶ μέσα.

Ὁδρὺ. Ἐσηκώθη;

Γιάννης. Μάλιστα. Μὲ διατάξατε νὰ μὴ ἐναντιωθῶ. Ἦναγκάσθην νὰ τὸν ἐνδύσω. Μὲ διέταξε νὰ εἰπῶ εἰς τὴν κυρίαν κόμησσαν νὰ μείνῃ... Θέλει νὰ τῆς ὁμιλήσῃ. Θὰ τὸν φέρωμεν ἐδῶ.

Κόμης. Εἰπέτε εἰς τὸν κόμητα ὅτι τὸν περιμένω. (Πρὸς τὸν ἰατρόν). Κύριε, δύνασθε νὰ ἐπανορθώσετε ἀκόμῃ τὸ κακὸ ποῦ ἐκάματε, χωρὶς νὰ τὸ ξεύρετε... Πηγαίνετε νὰ προῦπαντήσετε τὰ παιδιὰ μου, εἰπέτε εἰς αὐτὰ ὅτι ὁ πατέρας των ὑποφέρει πολὺ, καὶ δὲν πρέπει νὰ τὰ δεχθῇ. Ἐμποδισάτε τα νὰ τὸν ἴδουν.

Ὁδρὺ. Ἀδύνατον, κυρία. Δὲν θὰ ἐμπόδιζα τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν, παρὰ μόνον ἐὰν τὴν ἐπίστευα ἐπιβλαβῇ διὰ τὸν ἀσθενῆ. Ἀπεναντίας εἰσθε ὑποχρεωμένη νὰ ἀναγνωρίσετε, ὅτι ἀφότου ἀναμένονται τὰ παιδιὰ, ἐπετεύχθη μία πραγματικὴ ἀνάστασις εἰς τὸν ἀσθενῆ.

Κόμης. Δὲν ἐννοεῖτε λοιπόν, κύριε, τίποτε. Δὲν βλέπετε ὅτι εὐρίσκομαι εἰς ἀγωνίαν; ὅτι παίζεται ἐδῶ ἐν φρικαλέον δρᾶμα, τοῦ ὁποίου σεῖς εἰσθε ἐν τῶν προσώπων; ὅτι μέλλει νὰ διαπραχθῇ ἐν ἐγκλημα, τοῦ ὁποίου σεῖς εἰσθε συνεργός! (μεγαλοφώνως ὡς ἐν παραζάλῃ) Ἄν ὁ κόμης ἐκάλεσε τὰ τέκνα του ἐν ἀγνοίᾳ μου, αὐτὸ τὸ ἔκαμεν ὅπως ἐκδικηθῇ ἐμὲ δι' αὐτῶν... Δὲν σὰς ζητῶ πλέον τίποτε ἄλλο παρὰ μίαν χάριν. Μὴ φύγετε. Μείνατε σ' ἐκεῖνο τὸ δωμάτιον, ὥστε νὰ ἀκούετε καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς συνομιλίας μου μὲ τὸν σύζυγόν μου... (πιάνει τὴν κεφαλὴν μὲ τὰ δυὸ χεῖρα της). Ἄ! Τί ντροπὴ! Τί αἰσχος!.. Ἄλλ' εἶνε τὸ μόνον μέσον... Θὰ ὑποστῶ αὐτὸ χάριν τῶν παιδιῶν μου! Ὁ θεὸς θὰ τὸ εὖρη ἄρκετὸν καὶ θὰ μὲ ἀπαλλάξῃ ἄλλης δοκιμασίας... (εἰς τὸν διστάζοντα ἰατρόν). Ναι, κύριε, εἰσέλθετε ἐκεῖ καὶ ἀκούσατε, καὶ θὰ μάθετε διατί ὁ ἀνθρωπος αὐτὸς σὰς ἔπεισε νὰ δώσετε τὰ τηλεγραφήματα ἐκεῖνα. Σὰς τὸ ἐπαναλαμβάνω, θέλει νὰ μὲ ἐκδικηθῇ, νὰ ἐκδικηθῇ μίαν μητέρα διὰ τῶν τέκνων της! Εἶνε ἀτιμία! Καὶ δὲν πρέπει νὰ τὴν ἐπιτρέψετε σεῖς. Πηγαίνετε, κύριε, τὸν ἀκούω ποῦ ἔρχεται... (Ὁ δόκτωρ, λίαν συγκεκινημένος, εἰσέρχεται εἰς τὸ δωμάτιον).

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ, Ο ΚΟΜΗΣ

(Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς σκηνῆς ταύτης ἡ θύρα ἢ συγκοινωνοῦσα μὲ τὸ δωμάτιον ὅπου εὐρίσκεται ὁ ἰατρός, μένει μισανοικτή. Διακρίνεται μίαν στιγμὴν ὁ ἰατρός ἀκροαζόμενος ἐν ταραχῇ).

Κόμης (ἄμα τῇ ἀποχωρήσει τοῦ Γιάννη, πρὸς τὴν κόμησσαν). Ἐννόησες, Χρηστίνα, διατί ἠθέλησα νὰ σοῦ μιλήσω. Τὰ παιδιὰ σου θὰ εἶνε ἐδῶ ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν... Ἐνόμιζες ὅτι θὰ μὲ ἐμπόδιζες νὰ τὰ εἰδοποιήσω. Εὗρω νὰ ἀπατῶ κι' ἐγώ, ὅταν θέλω...

Κόμης. Δὲν ἦτο ἀνάγκη, Ἀνδρέα, τῆς μηχανορραφίας αὐτῆς. Ἄν μοῦ ἐξέφραζες μόνον τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τὰ ἴδῃς, σέ βεβαιῶ ὅτι θὰ τοὺς ἐτηλεγραφοῦσα ἐγὼ μόνη μου...

Κόμης. Ἐπροτίμησα τὸ ἀσφαλέςτερον μέσον. Ἀλλὰ μίαν ἀκόμη φοράν, προτοῦ ἐκεῖνοι ἔλθουν... θέλεις νὰ μιλήσης;

Κόμης. Σοῦ εἶπα ὅλα ὅσα μποροῦσα νὰ σοῦ εἰπῶ...

Κόμης. Διὰ τελευταίαν φοράν τὸ ὄνομα ἐκείνου ποῦ δὲν εἶνε δικό μου παιδί.

Κόμης. Αὐτὸ ποτέ!

Κόμης. Θὰ εὕρω τὸ μέσον νὰ σὲ ἐκδιᾶσω.

Κόμης. Ὅταν ὑπέφερε κανεὶς ἐκεῖνο ποῦ ἐγὼ ὑπέφερα, δὲν εἶνε τίποτε ποῦ νὰ μὴ μπορῇ νὰ ὑποφέρῃ. Ξεύρεις τί ὑπέφερα ἀφ' ὅτου ἐδιδάσθης τὸ καταραμένο ἐκεῖνο γράμμα...

Κόμης. Τολμᾷς νὰ μιλής περὶ βασιάνων σου. Ἀλλὰ σὺ ζῆς... ἐνῷ ἐγὼ πεθαίνω... καὶ πεθαίνω ἀπὸ αὐτὸ...

Κόμης. Ἐκδικήσου... ἀλλ' εἰς ἐμέ, ἐναντίον ἐμοῦ μονάχα...

Κόμης. Τὸ ὄνομα! Θέλω νὰ μάθω τὸ ὄνομά του! Ἀ! ἂν κατῴρθω νὰ τὸ διαδᾶσω γραμμένο ἐπάνω σ' ἐκεῖνο τὸ κομμάτι τῆς ἐπιστολῆς ποῦ ἄρπαξα μέσα ἀπὸ τὴ φωτιά... Ἐκαψα τὰ χέρια μου ψάχνοντας μέσ' ἑστὴ θερμάστρα... Γιὰ μιὰ στιγμή ἀναγκάσθηκα νὰ καθήσω... τόσο μοῦ πονοῦσε ἡ καρδιά μου. Αὐτὴ ἦταν ἡ πρώτη καρδιακὴ προσβολή. Ἦμουν υγιέστατος, ὅταν μπήκα στὸ δωμάτιον ἐπιστρέφων ἀπὸ τὸν συνήθη ἐκεῖνον περίπατόν μου... Δὲν μ' ἐπερίμενες τόσο γρήγορα καὶ ἀμέσως εἶδα ὅτι ἐταράχθηκες... Εἶδα τὰ χαρτιά ποῦ ἦ φλόγες κατεβρόχιζαν... Καὶ ἔπειτα, ἦλθεν ἐκεῖνη ἡ ἐπίσκεψις καὶ σὺ ἀναγκάσθηκες νὰ κατεβῆς βιαστικά... Ἀ! ἂν ἔμπαίνα λίγο προτῆτερα θὰ ἔμεναν κι' ἄλλα κομμάτια ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἐραστοῦ σου καὶ θὰ ἐμάθαινα... ποῖος εἶνε «ὁ υἱός μας» ποῦ ἐκεῖνος σοῦ ἔγραφε... Τοῦλάχιστον ἐπρόφθασα νὰ διαδᾶσω τὰ λόγια αὐτὰ στὸ γράμμα του. Καὶ ἐγνώρισα τὸν χαρακτήρα ἐκείνου, τοῦ ἀνθρώπου ποῦ μ' ἐπρόδωσε! Τὸ ὄνομα τοῦ παιδιοῦ αὐτοῦ... θέλω νὰ μάθω τ' ὄνομά του... Ἐμπρός, ἀπάντησέ μου! Εἶνε ὁ Γιώργης ὁ πρωτότοκος; Ὁχι, αὐτὸ εἶνε ἀδύνατον. Ἦσουν τόσο νέα τότε!... Εἶνε ὁ Ροβέρτος, ὁ δευτερος; Καὶ αὐτὸ εἶνε ἀδύνατον... Τότε εἶνε ὁ Ἀνδρέας, ὁ τελευταῖος;... Καὶ τὸν ἀγαποῦσα τόσο... Ὁχι... αὐτὸς εἶνε δικό μου αἷμα... Ἀλλὰ τότε ποῖος εἶνε; Ποῖος;

Κόμης. Δὲν θ' ἀπαντήσω. Εἶμαι μητέρα. Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ παραδῶσω τὸ παιδί μου, ὅταν μέσ' ἑστὴν καρδιά σου ἔχεις τόσο μίσος... Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ τὸ ὄνομα αὐτό, παρὰ μόνον ἂν μοῦ δώσης τὸν λόγον τῆς τιμῆς σου, πῶς δὲν θὰ κάμης τίποτε ποῦ νὰ μπορῇ ν' ἀποκαλύψῃ στοὺς ἄλλους ἀδελφούς του ἐκεῖνο ποῦ πρέπει νὰ ἄγνοοῦν γιὰ πάντα.

Κόμης. Ἐγὼ δικαιοῦμαι νὰ ἐπιβάλω τοὺς ὁρὸς. Εἶσαι ἡ ἑνοχος κι' ἐγὼ ὁ δικαστής καί, ἐλπίζω, ὁ τιμωρός...

Κόμης. Ἄν ἔπαισα — καὶ ἔπαισα πράγματι σ' ἐσέ, Ἀνδρέα — μὲ πόσα δάκρυα νὰ σοῦ ζητήσω συγγνώμην; Ἐκεῖνα ποῦ ἔχυσα τρεῖς μῆνας τώρα εἶνε ἀρκετὰ γιὰ ἐξιλέωσιν, σοῦ ἐπαναλαμβάνω.

Κόμης. Καὶ ὁ νόθος θὰ ἐξακολουθῇ νὰ ἦνε στὸ σπίτι μου!

"Ακου! Έχεις ακόμη μερικάς στιγμάς για ν' αποφασίσης. Θά μού πῆς τὸ ὄνομά του καὶ τότε μόνον ἐκείνον θά πλήξω. Εἶνε παρείσακτος. Πρέπει νὰ τὸ ξεύρῃ. Καὶ θά ἀποδεχθῇ τὴν θέλησίν μου. Θέλω νὰ μὴ πάρῃ τίποτε ἀπὸ τὴν κληρονομίαν μου. Καὶ εἶνε δίκαιο αὐτό. Θέλω νὰ γίνῃ δικαστὴς μεταξὺ ἡμῶν καὶ τὰ αἰσθήματά του δι' ἐσὲ θά γίνουν τιμωρία σου διὰ τὸ μιὰρὸν ψεῦδος σου. Καὶ αὐτὸ εἶνε δίκαιον... Θέλω νὰ πλήξω τὸν πατέρα του ἐν τῇ προσώπῳ αὐτοῦ. Καὶ εἶνε δίκαιον. Ἐπροδῶθηκα τόσοι ποταπῶς!.. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἐκδίκησίς μου. "Αν μού τὴν ἀφαιρῇς διὰ τῆς σιωπῆς σου, με ἀναγκάζεις νὰ ζητήσω μίαν ἄλλην... καὶ χειροτέραν. Ἡ εὐθύνη αὐτῆς ἄς πέσῃ λοιπὸν ἐπάνω σου!

Κόμης. Μίαν ἄλλην χειροτέραν;

Κόμης. "Αν δὲν μάθω τὸ ὄνομα σὲ λίγο, ὅταν τὰ τρία σου παιδιὰ θά ᾔνε ἐδῶ, θά εἰπῶ καὶ στὰ τρία ἐκεῖνο ποῦ ἔκαμες...

Κόμης. Σ' αὐτά;

Κόμης. Ναί, σ' αὐτά. Καὶ στὰ τρία. Θά τοὺς εἰπῶ ὅτι εἶχες ἓνα ἔραστήν καὶ ποῖον καὶ πῶς τὸ ἔμαθα. Θά τοὺς διαβάσω ἓνα κομμάτι ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἀτίμου, τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην ποῦ ἐφύλαξες... Θά τὸν ἀγαποῦσε βέβαια... Θά διαβάσουν τὴν φράσιν αὐτὴν: «Τὸ παιδί μας». Θά μάθουν ὅτι ἕνας μεταξὺ αὐτῶν δὲν εἶνε ἀπὸ τὸν ἴδιον πατέρα με τοὺς ἄλλους. Ἐπειτα μπορῶ νὰ φύγω ἀπὸ τὸν κόσμον. Ἡ ἐκδίκησίς μου θά ἔχῃ γίνῃ.

Κόμης. Δὲν μπορεῖς νὰ κάμῃς αὐτό. Δὲν θά τὸ κάμῃς. Σκέψου ὅτι μπορεῖ αὔριο νὰ παρουσιασθῇς μπροστὰ στὸ θεό... Καὶ ὁ θεὸς ξεύρει νὰ τιμωρῇ. Βλέπεις τὸ παράδειγμα ἀπὸ ἐμέ...

Κόμης. Αὐρίον θά εἶμαι στὸ μὴ δέν... Ἀλλὰ θά ἔχω ἐκδικηθῇ.

Κόμης. Ἀλλὰ δὲν ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ με ἀτιμάσῃς μπροστὰ στὰ παιδιὰ μου, μπροστὰ στὰ δύο ποῦ εἶνε καὶ παιδιὰ σου! "Οχι, δὲν θά τὰ πλήξῃς εἰς τὴν μητρικὴν των ἀγάπην... "Οχι.

Κόμης. Τότε πέσ μου τὸ ὄνομα!

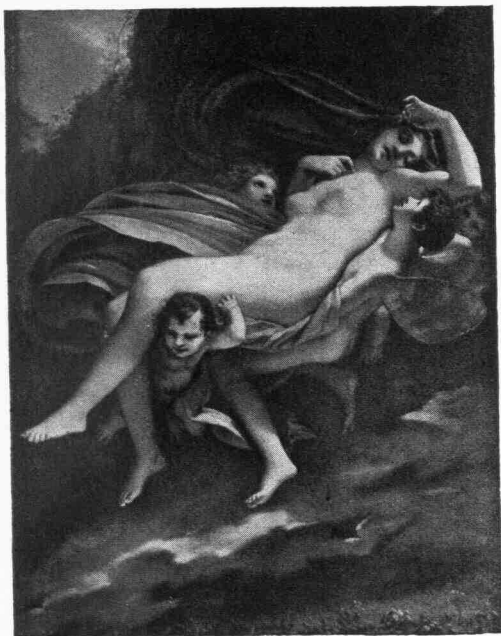
Κόμης. Λοιπὸν... (διστάζουσα) Δὲν μπορῶ... δὲν πρέπει...

Κόμης. Ἐσὺ λοιπὸν τὸ προκαλεῖς. Σοῦ δίδω τὸν λόγον μου ὅτι θά κάμω ἐκεῖνο ποῦ εἶπα.

Κόμης. Λοιπὸν δὲν θά τὰ ἰδῇς... Θά τὰ ἐμποδίσω νὰ μποῦν. Ὁ γιατρός θά τοὺς εἰπῇ ὅτι εἶσαι πολὺ ἀσθενής, ὥστε νὰ μὴ εἶνε δυνατόν νὰ τὰ ἰδῇς.

Κόμης. Ὁ γιατρός! Ἀλλὰ λησμονεῖς ὅτι δὲν ἔχω πλέον νὰ κάμω με τὸν Πονσελέ, μ' αὐτὴν τὴν μαριονέταν σου... Ὁ δόκτωρ Ὁδρὺ εἶνε ἐντιμος ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος δὲν θά γίνῃ συνένοχος μιᾶς τέτοιας ἀτιμίας... Θά με ἀφήσῃ νὰ ἰδῶ τὰ παιδιὰ μου, ἀφοῦ ἔχω τὴν δύναμιν. Ἐπειτα, ὅσο ἐγὼ ζῶ, εἶμαι ὁ κύριος ἐδῶ μέσα... καὶ ὅλοι ὀφείλουν νὰ με ὑπακούσουν... "Α! (ἐγείρεται, ἀλλὰ πνίγεται καὶ κλονίζεται).

Κόμης. Ἀνδρέα! Ἀνδρέα! (τρέχουσα εἰς τὴν θύραν). Γιατρέ! Γιατρέ!

Η ΑΡΠΑΓΗ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ
(Έργον τοῦ Pierre Prud'hon)

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Οἱ ἴδιοι, ὁ ΔΟΚΤΩΡ ΟΔΡΥ

Κόμησ. Ἰδέτε, εἶνε ἄσχημα.**Ὁδρὺ** (κύπτων ἐπὶ τοῦ κόμητος). Εἶνε συγκοπή.**Κόμησ.** Τρέχω νὰ φέρω αἰθέρα. Πάρτε! (εὐρίσκει τὸ μπουκαλάκι μὲ τὸ φάρμακον καὶ τὸ δίδει εἰς τὸν ἰατρόν).**Ὁδρὺ.** Εὐχαριστῶ. Ἀλλ' ἐκεῖνο ποῦ χρειάζεται εἶνε νὰ ξαπλωθῇ (κυτιάζων γύρω του). Ἐκεῖ!.. Ἀμέσως! (Κυτιάζει τὰ μάτια τοῦ κόμητος καὶ τοῦ ἐξετάζει τὸν σφυγμόν).**Βερν.** (ἀνοίγων τὴν θύραν). Κυρία κόμησσα, τὰ παιδιὰ εἶνε στὸ βάθος τῆς δενδροστοιχίας... φθάνουν· (σταματᾷ). Ἄ! Ὁ κύριος κόμης εἶνε χειρότερα;**Ὁδρὺ.** Οἱ σπασμοὶ ἀρχίζουν, κυρία. (Πρὸς τὴν κόμησσαν). Τὸ πρᾶγμα εἶνε σοβαρόν... Ἄν τοῦ βγάλωμε αἷμα, μπορούμε νὰ τὸν σώσωμεν ἀκόμῃ... Μόνον αὐτὸ τὸ μέσον ὑπάρχει, ἀλλὰ γρήγορα, γρήγορα! (πρὸς τοὺς δύο ὑπηρέτας). Τρέξετε νὰ μοῦ φέρετε ὅ,τι χρειάζεται... Τὸ προσέβλεπα αὐτό. Ἐχω ἐτοιμάσει ὀλα... θὰ τὰ βρῇτε στὸ συρτάρι τοῦ τραπεζιοῦ τῆς τουαλέττας... ἀλλὰ γρήγορα... (Οἱ ὑπηρέται φεύγουν καὶ ἐπανέρχονται ὁ εἰς μὲ μίαν λεκάνην καὶ ὁ ἄλλος μὲ μίαν πετσέταν τυλιγμένην, ὅπου περιέχονται τὰ ἀπαιτούμενα ἐργαλεῖα). Εὐχαριστῶ. (Ὁ ἰατρὸς τακτοποιεῖ τὰ ἐργαλεῖα καὶ νίπτει τὰ χεῖρά του). Ἄ! τὴ λάμπα... γιὰ νὰ καύσω τὸ νυστέρι μου... Σηκώστε του τὸ μανίκι κι' ἐτοιμάστε τον ὅπως καὶ τὴν ἄλλην φοράν.

(Ἐνῶ οἱ ὑπηρέται ἐτοιμάζουν, ὁ δόκτωρ Ὁδρὺ κρατεῖ τὴν λάμπαν τοῦ ἀλκοόλ καὶ καίει ἀπολυμαίνων τὸ νυστέρι του. Ἡ κόμησσα τὸν καλεῖ καὶ κάμνουν μερικὰ βήματα πρὸς τὰ ἐμπρὸς τῆς σκηνῆς).

Κόμησ. Θὰ ξανασυνέλθῃ;**Ὁδρὺ.** Μετὰ τὴν ἀφαίμαξιν, ναί, κυρία, καὶ ἐλπίζω ἀμέσως.**Κόμησ.** Καὶ ἔπειτα;**Ὁδρὺ.** Ἐπειτα, δὲν εἶνε πλέον παρὰ ζήτημα ὥρων. Πολὺ φοβοῦμαι τώρα πλέον.**Κόμησ.** Τὸν ἀκούσατε. Ξεύρετε τί θέλει νὰ κάμῃ. Καὶ θὰ τὸ κάμῃ. Ἄν ξεφύγῃ ἀπὸ τὴν κρίσιν αὐτὴν, ἂν τὸν ξαναφέρετε στὴν ζωὴν, καθὼς εἶπατε, σὲ λίγο θὰ ξαναπέσῃ εἰς νέαν κρίσιν. Αὐτὸ ποῦ μέλλετε νὰ τοῦ ἀποδώσετε δὲν εἶνε ἡ ζωὴ, ἀλλ' ὁ καιρὸς ὅπως μὲ ἀτιμάσῃ μπροστὰ στὰ μάτια τῶν παιδιῶν μου.**Ὁδρὺ.** Εἶνε ἀλήθεια ὅτι εἶνε χαμένος πλέον!**Κόμησ.** Ἀλλὰ κι' ἐγὼ θὰ ἤμαι χαμένη... Ἄν ὁμως ἠθέλατε...**Ὁδρὺ.** Ὅχι, κυρία, ὄχι! Δὲν μπορῶ ν' ἀκούσω τίποτε ἄλλο παρὰ τὴν συνειδησίμ μου ὡς ἰατρός.**Κόμησ.** Καὶ ἡ συνειδησίς αὐτὴ σᾶς λέγει, ὅτι εἶνε καλλίτερα νὰ παρατείνῃς τὴν ζωὴν του διὰ μίαν ὥραν, ὀλιγώτερον ἴσως, διὰ νὰ λάβῃ καιρόν νὰ μᾶς ἀτιμάσῃ, νὰ ρίψῃ τὴν δυστυχίαν ἐπάνω μας, νὰ κάμῃ τὰ παιδιὰ του τόσους Κᾶν ἐχθροὺς μεταξὺ των!

Ὁδρὺ (κλονισμένος). Ναί, ἐκεῖνο τὸ ὅποιον μέλλει νὰ κάμῃ ὁ ἄνθρωπος αὐτός, εἶνε ἀποτρόπαιον καὶ μέλλω νὰ τοῦ δώσω τὸν καιρὸν γι' αὐτό... Ἄ! ποῦ εἶνε τὸ καθήκον μου;

Κόμης. Εἰς τὸν οἶκτον διὰ μίαν μητέρα καὶ τὰ παιδιὰ της.

Ὁδρὺ. Μὴ μὲ βάζετε σὲ πειρασμόν, κόμησσα, σὰς παρακαλῶ. Ἄν δὲν τοῦ βγάλω αἷμα, καὶ ἀμέσως μάλιστα, θὰ πεθάνῃ. Καὶ τότε ἐγὼ καὶ σεῖς εἴμεθα δυὸ δολοφόνου!

Κόμης. (ὀπισθοδρομοῦσα). Δυὸ δολοφόνου... ἀλήθεια!

Γιάννης. Τὸ χέρι του εἶνε ἔτοιμο, κύρ γιατρέ! Ὁ κύριος κόμης φαίνεται ὅτι χειροτερεῖ.

Κόμης. Ἔχετε δίκην. (Μετὰ μίαν ἐσωτερικὴν διαπάλην). Ἦμουν τρελὴ πρὸ ὀλίγου. Τὸ καθήκον σας εἶνε ἐκεῖ. Πηγαίνετε!... πηγαίνετε!... Κι' ἔτσι δὲν θὰ ἔχω κι' αὐτὸ τὸ βάρος στὴ συνείδησί μου!...

Ὁδρὺ. Εὐχαριστῶ, κυρία.

(Ἐπαγγέλλετο πλησίον τοῦ ἀσθενοῦς, ὁπίσω ἀπὸ ἓνα παραβάν, τὸ ὅποιον ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τρόπον ὥστε νὰ κρύπτεται ἀπὸ τοὺς θεατὰς ἢ ἀφαιμάξεις, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ κρύπτεται τελείως ὁ κόμης. Οἱ θεαταὶ καταλαμβάνουν ὅτι ὁ ἱατρός καὶ οἱ ὑπηρέται ἐργάζονται πλησίον τοῦ ἀσθενοῦς. Ἡ κόμησσα ἐσηκώθη, ὥσπερ θέλουσα νὰ πλησιάσῃ. Ἀλλὰ ὀλίπεται ἐπάνω εἰς τὴν καρέκλαν τὴν τοποθετημένην πλησίον τῆς τραπέζης καὶ ὁμιλεῖ μὲ φωνὴν διακοπτομένην:)

Κόμης. Ἔως ποῦ κατέβηκα;... Ἄν ὁ γιατρὸς μὲ εἶχε ἀκούσῃ;... (σιγή). Τὰ παιδιὰ μου φθάνουν... κι' ἐκεῖνος θὰ ξαναζήσῃ... θὰ μιλήσῃ... Τί νὰ κάμω;... Νὰ σκοτωθῶ;... Νὰ πεθάνω; Πρὸ ὀλίγου τὸ ἐγκλημα... τὴν αὐτοκτονία. Πάντοτε τὸ ἐγκλημα, ὅταν θέλω νὰ ξεφύγω... (ἐνώνει τὰ χεῖρα σὰν γιὰ νὰ προσευχηθῇ) Θεέ μου, δός μου καλλίτερα τὴν δύναμιν τῆς ἐξιλέωσως... (Ἀπληλπισμένη παραδίδεται εἰς λυγμούς. Κρατεῖ τὸ κεφάλι της μεταξὺ τῶν χειρῶν καὶ προσεύχεται).

Βερν. Κυττάχτε, γιατρέ, ἀνοίγει τὰ μάτια του, σὰν προχθές.

Κόμης (συνερχόμενος εἰς ἑαυτόν). Ποῦ εἰμαι; Ἔσεῖς εἶσθε, παιδιὰ μου; Ὁ Γιάννης... ὁ Βερνάρδος... Σεῖς, γιατρέ... Ἄ! εἰμαι καλλίτερα... αἰσθάνομαι ἀνακούφισιν... ἀναπνέω... θέλω νὰ ζήσω... ἕως ὅτου ἔλθουν... (ἀναγνωρίζας τὴν κόμησσαν, ἣτις ἐπροχώρησε πρὸς αὐτόν, καὶ μὲ κίνημα ἀποτροπιασμοῦ). Ἐκείνη!... Τὰ παιδιὰ!... Θέλω τὰ παιδιὰ!...

Βερν. Ὅπου εἶνε, φθάνουν. Τρέχω νὰ τὰ προὔπαντήσω.

Ὁδρὺ (πρὸς τὸν κόμητα). Πρέπει μᾶλλον νὰ περιμένετε λίγο... μετὰ τὸ κακὸ ποῦ ἐπεράσατε...

Κόμης. Ὁχι, γιατρέ, εἰμαι δυνατός. Θέλω νὰ τὰ ἰδῶ προτοῦ πεθάνω! Ἄς ἔλθουν!

Κόμης. Κι' ἐγὼ σὰς παρακαλῶ, γιατρέ, νὰ μὴ ἀντιτείνετε εἰς τὴν ἐπίσκεψιν αὐτὴν. Ναί, Βερνάρδε, πῆγαινε νὰ τὰ φέρῃς... καὶ προστοιμάσέ τα... (Ὁ Βερνάρδος ἐξῆλθε. Πρὸς τὸν κόμητα σιγασμένη). Βλέπετε, κύριε, ὅτι δέχομαι τὴν θέλησίν σας... Δὲν ἀμύνομαι πλέον... Ἐχω ἐν χρέος πρὸς σὰς... καὶ τὸ πληρώνω τώρα.

Τὰ παιδιὰ μου θὰ τὰ μάθουν ὅλα. Μόνον ἐπιτρέψατέ μου ὅπως τοὺς ὁμιλήσω ἐγώ, σὲ λίγο, μπροστά σου... Ὑπάρχει μία εὐγένεια ἐν τῇ ἐξομολογήσει. Ἀφήσατέ μου τὴν. Ἄς μάθουν τὴν μετάνοιάν μου ταυτοχρόνως μὲ τὸ παράπτωμά μου! Ἄς τὴν ἰδοὺν!.. Ἄς τὴν ἀκούσουν! Ἡ δικαιοσύνη θὰ ἀποδοθῇ, ἀφοῦ τὸ θέλετε, ἀλλὰ μὲ ὀλίγον οἶκτον!.. Σιωπάτε! Εἰσθε λοιπὸν ἀδυσώπητος! (Ὁ Βερνάρδος ἐνεφανίσθη εἰς τὸ κατώφλι τῆς θύρας διατάζων).

Κόμης. Βερνάρδε, μπάσε τὰ παιδιὰ! (Ἡ κόμησησα ἡμιλιπόθυμος στήριζεται εἰς τὸν τοῖχον. Ὁ ἱατρὸς πηγαίνει εἰς τὴν θύραν, ἐνῶ οἱ τρεῖς νέοι εἰσέρχονται).

Ὁδρὺ (χαμηλοφώνως εἰς τὸν Βερνάρδον). Φύγετε! Ἐξῆς ἐξω! (Ὁ Γεώργιος, Ἀνδρέας καὶ Ροβέρτος Ροκβίλ εἰσέρχονται βιαστικοί. Ἐν μιᾷ ἐσχάτῃ προσπάθειᾳ, ὁ κόμης σηκώνεται καὶ καλεῖ τὸν πρωτότοκον, «Γιώργο» μὲ φωνὴν ἀλγεινὴν καὶ τὸν περιπτύσσει ἐπὶ μακρόν. Κυττάζει ἔπειτα αἰενῶς τὸν Ἀνδρέαν, τὸν νεώτερον τῶν τριῶν, ὁ ὁποῖος ἐπροχώρησε καὶ μετὰ τινὰς στιγμὰς δισταγμοῦ, τὸν σφίγγει εἰς τὴν καρδίαν του ἐν ὑπερτάτῃ συγκινήσει. Ὅταν τὸ ἀγκάλιασμα τελειώνει, ὁ Ροβέρτος, ὁ δευτερότοκος, προχωρεῖ πρὸς τὸν κόμητα. Ἀλλ' ἐκεῖνος προτείνει τὸν βραχίονα, τὸν σταματᾷ, δι' ἐπιτακτικὸν κινήματος. Ὁ νεανίας μένει τεταραγμένος. Ἡ κόμησησα, ἡ ὁποία ἐπλησίασε, ὥσει διὰ τὰ ὀφρῆθι μετὰ τὸν νιότῃς καὶ τοῦ συζύγου της, κλονίζεται ἑξῆς. Στιγμὴ τραγικῆς σιγῆς. Ὁ κόμης εἶδε τὸ κίνημα καὶ τὴν συγκίνησιν τῆς κομῆσης. Εἶπε βέβαιος τώρα πλέον. Καρφώνει ἐπάνω στὸν Ροβέρτον τρομερὸν βλέμμα. Ἀλλὰ τότε ὁ πρωτότοκος Γεώργιος λέγει:)

Γεώργ. Πατέρα, δὲν γνωρίζεις λοιπὸν πειὰ τὸν Ροβέρτο... τὸν ἀδελφὸ μας;

Ἀνδρ. Ναὶ πατέρα, εἶπε ὁ Ροβέρτος μας...

Κόμης (συγκεκνημένος). Ναί... Πόσο ἀγαπῶνται... Πτωχὰ παιδιὰ!.. (μετὰ στιγμὴν ὑπερτάτου δισταγμοῦ). Ροβέρτο! Ἀγκάλιασέ με!..

(Ὁ Ροβέρτος ὀρίπτεται εἰς τὴν ἀγκάλην τοῦ κόμητος Ροκβίλ. Ἐκεῖνος, ἀφοῦ τὸν ἐνηγκαλίσθη, σφίγγει καὶ τὰ τρία παιδιὰ του εἰς ἓνα κοινὸν ἐναγκαλισμόν. Ἐπειτα κλονίζεται καὶ πίπτει νεκρός, ἐνῶ ἡ αὐλαία κατεβαίνει βραδέως).

ΑΠΟ ΤΟ ΓΑΛΛΙΚΟΝ

(Παρίσι, Μάρτιος)

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΣ

Σὲ μιὰ ξανθούλα...

III κακογλωσσὰ τοῦ κόσμου λέει πῶς βάφεις τὰ μαλλιά σου.
Ψέμμα! ἀφοῦ, ἔτσι βαμμένα, σ' τὰ πονάει ὁ ἔμπορός σου...

ΣΑΤΑΝΑΣ